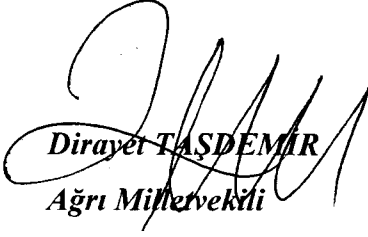

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın **Efkan Ala** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük 'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dirayet TAŞDEMİR
Ağrı Milletvekili

Şemikan Birliği Derneği'nin Midyat Kaymakamlığı tarafından kapatılma talebiyle mahkemeye verildiği basına yansımıştır.

Derneğin kapatılma talebine yönelik gönderilen resmi metinde "Tüzükte yer alan 'eş başkan' ifadesinin 5253 sayılı Kanunun 33. Maddesi kapsamında dernek başkanı olarak muhatap alınacak kişi bakımından belirsizlik oluşturacağından tüzük metninden çıkartılması gerektiği değerlendirilmektedir." denilmektedir.

Kadınların karar mekanizmalarında yer alıp almadıkları, kamusal hayata katılımın düzeyini ölçmek açısından uluslararası cinsiyet eşitliği indekslerinde önemli göstergelerden biri olarak kabul edilmektedir. Eş başkanlık mekanizması, bu katılımın üst düzey araçlarından biridir. Kadınların mensubu oldukları kurum/yapı/toplumlarda verilen kararlarda eşit ölçüde yönlendirici olabilmeleri, belirlenen politikalarda kadınların ihtiyaç ve isteklerini yansıtabilmeleri açısından eşbaşkanlık mekanizması, cinsiyet eşitliği politikası üreten kurumlarca sözkonusu yapıların demokratikleşmesi açısından *sine qua non* araçlardan biri olarak görülmektedir. Siyasette, sokakta, iş yerlerinde vs... erkeklerin sayısal olarak da

ağırlıklı olduğu bir toplumsal yapıda, eşbaşkanlık mekanizmasının konulmuş olması dahi, cinsiyet eşitliğinin sağlanması için başlı başına önemli bir adım sayılmaktadır.

Eşbaşkanlık mekanizmasının taşıdığı bu önem Türkiye’de Türkiye Özel Okullar Derneği, Spor Hukuku Enstitüsü Derneği, Genç Yönetici ve İşadamları Derneği, Beykoz Aile Koruma Derneği gibi çok sayıda dernek tarafından da benimsenerek uygulamaya konulmuştur.

Benzer şekilde Ak Parti de, 2013 yılında açıkladığı Demokratikleşme Paketi’ne eşbaşkanlığı dahil ederek, toplumsal yapının demokratikleşmesinde eşbaşkanlığa ihtiyaç olduğunu ilan etmiştir.

Ayrıca, siyasi partiler için eş başkanlık yasal hale getirilmiştir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan o dönemde "Eş Genel Başkanlığın önünü açıyoruz. Bu alanda uluslararası deneyimleri inceledik ve bir değişiklik uygun gördük. Seçim kanununun 15’inci maddesine ek yapıyor ve siyasi partilerin tüzüklerinde ilgili hüküm varsa iki kişiden fazla olmamak üzere Eş Başkanlık sistemini yasalaştırıyoruz." açıklamasında bulunarak, eşbaşkanlığın uluslararası alanda kabul edilen bir mekanizma olduğuna işaret etmiştir.

Bu bağlamda:

1- Söz konusu yasa metninde geçen "...’dernek yöneticileri’ ibareleri dernek yönetim kurulu başkanını ifade eder." cümlesinde eşbaşkanlık sistemini "yasaklayıcı" bir hüküm bulunmakta mıdır?

2- İçişleri Bakanlığı BM Kadınların Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması Ortak Programı, Birleşmiş Milletler – İçişleri Bakanlığı Kadın Dostu Kentler Ortak Programı, Başbakanlık Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı’nda belirlenen faaliyetlerin uygulanmasında sorumlu kurumlardan biri olarak sayılmıştır. Eşbaşkanlığın bir derneğin çalışmaları açısından sakınca olarak telakki edilmesi, yerelde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının en önemli uygulayıcılarından biri olan İçişleri Bakanlığı’nın mevcut faaliyetleri açısından ne tür çelişkiler doğurmaktadır.

3- Seçim Kanunu m. 15 “ Siyasi partiler, tüzüklerinde yer almak ve iki kişiden fazla olmamak kaydıyla eş genel başkanlık sistemini uygulayabilirler. Eş genel başkanlar, bu Kanunda genel başkan için öngörülen hükümlere tabidir.” demektedir. Siyasi partiler açısından yasal olan bir mekanizmanın dernekler açısından kapatılma gerekçesi olabilecek bir düzeyde yorumlanmasının yarattığı çatışmanın giderilebilmesi için herhangi bir çalışma düşünülmekte midir?